Anul XII — Sibiiu, Mercuri 1/13 Martie 1895 — Nr. 48

ABONAMENTELE

Pentru Sibiiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarchie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl. 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERȚIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-oară 6 cr. a treia-oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumeră și la poste și la librării.

În România:

la dnul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refusă. — Manuscripte nu se înapoiază

Un numĕr costă 5 cruceri v. a. san 15 bani rom.

Autonomia confesională.

Cuvêntul *autonomie* este o spaimă pentru *centraliștii* riguroși din capitala Ungariei. A da naționalităților autonomii naționale-politice înseamnă, zic ei, a federalisa Ungaria și idea federalismului trebue respinsă. Am putè cita cuvinte de ale lor arzênd ca flacări și rostite în contra acestei idei.

Nici o concesiune sĕ nu se facă așadar' ideii autonomiste, aceasta-i urmarea silogismului politic maghiar, și anume pe nici un teren.

Din contră cu cât vom reuși mai bine a ne ferì de aceste concesiuni, cu cât mai mult vom reuși sĕ slăbim instituțiile autonome, cu cât mai bine vom introduce în aceste instituții influența statului centralisator, cu atât mai siguri vom putè fi că prețul luptei, ce o ducem pentru maghiarisare — va fi așa precum îl visăm.

Nu putem fi deci surprinși când representanții nenorocitei „idei" și ai statului „național-maghiar" fac tot ce pot pentru a-'și realisa gândirile de mai sus. Dar' ce putem, ce trebue sĕ facem, este: a lua sbirilor unei miserabile și imorale politice ori-ce pretext de a-'și putè pune ghiarele pe prada ce-o caută; a întărì conștiența poporului, că autonomia este idea modernă, care ne va salva pe toate terenele și a întărì în fiecare om și conștiența responsabilității. A jertfì fără de energică apĕrare drepturi autonome, nu se poate admite. Dacă ni-se cer jertfe, sĕ nu ne mirăm; dar' mire-se și ei că nu sûntem de loc dispuși sĕ le jertfim!

Se pare că ministrul de culte și instrucțiune Wlassics 'și-a pus de gând sĕ insceneze acțiuni conforme cu spiritul anti-autonomist ce 'l-am caracterisat mai sus.

Ce-a vorbit el cu inspectorii sei, în intimitatea cabinetului seu ministerial nu se raportează. Și aceste comploturi sûnt de sigur cele mai „patriotice". Dar' Wlassics este și orator, vorbește bucuros și vorbește mult, mai mult decât sĕ-'l putem socotì pricepĕtor pentru-ce omul are limbă: sĕ tacă, ori sĕ spună...

Wlassics a zis că „drepturile confesiunilor" trebuesc sĕ fie respectate.

Însĕ — „dacă sub masca autonomiei s'ar face și cea mai mică agitație în contra ideii de stat maghiar, masca trebue sĕ fie luată fără considerație de pe ele și lucrările elementelor dușmane patriei trebuesc arĕtate la locul competent".

Acesta este receptul dat de ministrul instrucției inspectorilor sei. Receptul este periculos, pentru-că el va fi înțeles așa: Sĕ descoperim elemente dușmane „ideii", sĕ denunțăm precum am fost învitați, sĕ încercăm a crea un dosar de fictive crime în contra „ideii", sĕ-'și vază ministrul visul cu ochii, că adecă „autonomia" confesională nu-i compatibilă cu siguranța statului și vom fi buni patrioți și slujbași avansați".

Așa vor fi înțeles inspectorii, care sûnt și ei Unguri și apoi oameni, care sûnt și ei îmbuibați cu „idea", și care sûnt veseli, că tendențele lor sûnt acoperite cu un cuvênt ministerial.

Este o nerușinare a pune în acest chip „idea" în fața drepturilor autonome. „Idea" nu-i o codificație, nu-'i un postulat sancționat, în numele ei nimic legal nu se poate intreprinde. Autonomia școlară înseamnă dreptul instrucției în limba maternă și când ministrul zice că instrucția primară este pentru el „un factor dintre cei mai importanți pentru clădirea statului național-maghiar", el arată un scop, a cărui realisare este negarea autonomiei confesionale-școlare.

Ministrul de culte și instrucție agită însuși în contra unor drepturi codificate. Pretextul este dușmănirea patriei. Motivul este statul național.

Ministrul se face culpabil de a atița pe inferiorii sei la acte, al căror arbitragiu este foarte ușor de acoperit cu lipsa de conștiență a inferiorilor, denuncianților etc.

Rĕmâne sĕ așteptăm resultatele acestor încuragiări ministeriale, raporturile inspectorilor, decisiunile ministeriale și — felul de a ne apăra al autorităților confesionale.

Când amenințările și atițările oficiale vor da roade, vom știì însĕ cui avem sĕ le punem în spate. Wlassics are, se vede, ambițiunea de a se încărca cu multe pĕcate de acest fel.

Disolvarea Dietei.. Corespondentul din Budapesta al lui *„Neue Freie Presse"* telegrafiază:

„Tonul, de care s'a slugit opoziția în tot timpul desbaterilor despre legea financiară, precum și aplecarea descoperită, a știrbì vaza guvernului prin scene turbulente și atacuri personale, au impus așa zis cercurilor normative considerațiunea, că dacă va continua acest sistem al desbaterilor parlamentare, a se apropia de gândul de disolvare a parlamentului, escriindu-se totdeodată nouele alegeri îndată-ce parlamentul va fi resolvat, cele mai urgente afaceri. Discursul de ieri al ministrului-president (vezi sfîrșitul rubricei „Din parlamentul maghiar" în numĕrul nostru de azi. Red. „Tribunei") cuprindea deja acest gând, deși în mod ascuns, căci baronul Bánffy spusese într'un loc al vorbirii sale, că partidul liberal poate sĕ se razime pe sine, că poate sĕ bizuească în părerea înțeleaptă a țeriii și pe sprijinul colegiilor electorale".

Treburile deci nu merg de loc nici cu energicul pașa, care un moment se crezù și el chemat a juca rol de om de stat. Alegerile noue ascund multe surprinderi în sînul lor.

Coaliția în Austria. Importantul ziar polon *„Czas"* publică un comunicat, în care se exprimă asupra chestiei gimnasiului slovean din Cilli și zice: „După toate probabilitățile stânga germană va rĕmânè singură. Soartea coaliției va atîrna dela felul cum stânga va privì isolarea aceasta, trecênd peste căderea sa la ordinea zilei ori privind punerea ei în minoritate ca o rupere a pactului coaliționii".

În Maiu vom vedè deci o umilire a stângei germane din parlamentul vienez ori o — crisă nouă.

Catolicii și naționalitățile. Cum își închipuesc catolicii raportul lor cu naționalitățile ni-o dovedește felul de a pregătì alegerea din Nitra. Candidat este un nepot al lui Zichy Nándor. „Deputatul Zelenyák îl însoțește în comune și vorbește slovăcește cu alegĕtorii slovaci". Același sistem ca și la liberali. Dar' ce vorbește, nu se raportează.

Moderații Sași din Brașov s'au constituit. Dătători de ton sûnt, socotind după raportul trimis organului lor din Sibiiu, profesorul Römer, directorul școalei de fete Thomas, advocatul Carol Schmidt, curelarul Schlandt, profesorul Schiel, un I. Salmen. „Kronstädter Tageblat", noul ziar ce va apare, numĕră 102 întemeietori.

„Budapesti Hirlap" a scris că acest ziar este o idee a fișpanului și că guvernul îl va subvenționa. „Brassói Lapok" desminte această știre; întrebare este numai dacă „Brassói Lapok" merită a fi citat ca vrednic de crezare? Raportul, din care scoatem datele acestea, nu aduce *nimic* esențial din ideile ce s'au rostit contra „verzilor", și prin urmare încă nu putem știì ce spirit a domnit în adunarea moderaților.

Presa maghiară întreagă constată, că prin discursul din ședința dela 8 c. a Dietei, baronul Bánffy cu adevĕrat a înjosit parlamentul, atât de prost a vorbit.

Un „caporal de haiduci", cum 'l-a numit Hoitsy, ce ar și putè face altceva în.... Dietă?

Din parlamentul maghiar.

Ședința dela 8 Martie.

(Urmare și fine.)

Abia apucă Bánffy sĕ rostească câteva cuvinte spunênd că nu vrea sĕ urmeze opoziției pe terenul atacurilor personale, care scad prestigiul parlamentului, îndată începură sĕ cadă bucăți de grindină, ce se pregătia.

Szilágyi: Deoare-ce guvernul, ear' mai ales ministrul-president în ultimele vremuri au fost expuși la niște atacuri personale aspre fără păreche (Voci la stânga extremă: Le-ați meritat!) nu e decât just, ca rĕspunsul lor sĕ fie ascultat cu liniște. A face imposibil, prin sgomot și strigăte, de a rĕspunde și a se apĕra față de atacuri, este unul dintre cele mai scârboase excese ale luptei parlamentare (Contrazicere sgomotoasă la stânga)...

Deși, după o liniște oare-care Szilágyi voia sĕ mai vorbească încă, ceea ce se vĕzu de toată lumea, totuși zăpăcit se scoală.

Bánffy: Cred, onorată casă... (vĕzênd neghiobia ministrului-president, care întrerupse astfel pe Szilágyi în explicările lui, Dieta isbucnì în hohote sarcastice așa de tari, par'că ar fi undeva în circ, sau *tingl-tangl*).

Szilágyi își dă silință sĕ acopere zăpăceala pașalei prin prefăcuta seriositate (deși în sine de sigur rîdea el însuși).

Bánffy: Nu vreau se mĕ pronunț despre activitatea mea în trecut, atâta însĕ pot spune, că totdeauna și în ori-ce împregiurare am avut în vedere interesele statului național maghiar"...

Când la o frasă oposiția lărmuia, ear' Szilágyi o admonia sĕ fie liniștită.

Polónyi, (cătră oposiție:) Lăsați în pace omul sĕ-'și cetească ce are pe hârtie. (Mamelucii sar pișcați).

Bánffy..... Cu idealism nu se poate face politică; considerațiuni politice reale însĕ impun guvernului datoria a păstra în validitate pactul dualistic dela 1867 în tot cuprinsul lui, așa cum a fost creat și de atunci încoace totdeauna interpretat și întrupat; ne impun datorința a nu permite ca sĕ se inaugureze o direcție nouă prin interpretări noue și altele periclitându-se astfel foloasele câștigate printr'o praxă de 28 ani, foloase care corĕspundeau și corĕspund intereselor noastre culturale și economice. Chestiunea nu stă așa, oare legea dualistică poate fi schimbată ori nu, ci astfel: dacă e necesară schimbarea legii aceleia, și la aceasta rĕspundem categoric că nu, nu e necesară. Dualismul asigură existența unei monarchii puternice în această parte a Europei, influența Ungariei tot așa de bine ca și aceea a Austriei, în sfîrșit el asigură echilibrul european. De aceea dualismul trebue ocrotit nu numai contra atacurilor oposiției de drept public, ci și față cu toate teoriile desvoltătoare și interpretative, căci ele ar fi menite a sgudui încrederea între Coroană și națiune și a produce un sistem politic de gravamine, de care Ungaria trebue ferită cu ori-ce preț. Au oare resultatele poate și de câștigat ale aspirațiunilor partidului național atât de mare preț, încât am putè sĕ hasardăm cu încrederea Coroanei și resultatele ce am dobândit urmând direcția de până acum? Nu! (Sgomot mare la stânga).

Szilágyi (prefăcêndu-se mănios): Rog, faceți liniște.

Bánffy, trecênd la academia militară, zice între altele: Vorba e acum, cum sĕ fie permisă depunerea examenului de oficer: prin lege sau pe calea ordonanței? Căci, deoare-ce dreptul de a dispune în afacerile de comandament și de limba armatei, face parte din drepturile speciale ale M. Sale.

Bartha: El este rege al Ungariei! (Sgomot). Da! Rege al Ungariei, ear' nu Împĕratul Austriei. (Sgomot).

Szilágyi admoniază pe Bartha de a nu întrerupe.

Bánffy continuând: Ajunge prin urmare, dacă acest drept și așa asigurat într'alt mod al M. Sale este cuprins într'o instrucție emanată dela M. Sa, respective dela ministrul de rĕsboiu. (Mare larmă de mai multe minute în stânga întreagă).

Bánffy... Sûntem de părere, că nu se vede necesitatea de a înființa o academie militară deosebită de celelalte prin sistemul de învĕțămênt și limba de propunere. Nu credem, că asigurarea unității armatei, a spiritului ei și comandei unitare recer, pentru-ca sĕ nu fie înființată o academie cu sistemul de învĕțămênt maghiar și limba de prelegere maghiară, chiar și pentru acel cuvênt, fiindcă înființarea ei ar avè urmarea periculoasă, că s'ar putè validita aspirațiunile neîndreptățite ale naționalităților"...

Privitor la portepèurile la honvezi spune, că în virtutea legii trebue sĕ fie acelea ca și în armata comună. Mai este încă o chestiune secundară, a steagurilor de signale, care au diferite colori... (Larmă). Dacă cuartirul comandantului suprem este tocmai provĕzut ca steag negru-galbin, aceasta nu se poate caracterisa ca un gravamen politic sau de drept public. Nu e vorbă, Apponyi a zis ieri, că unica aspirațiune națională nu e înființarea academiei militare și nu unica pedecă privitor la fusiune, totuși ori-cine s'a putut convinge, că aspirațiunile privitoare la spiritul militar... (Mare larmă în oposiție) nu se validită altfel decât în cadrul împregiurărilor recerute de unitatea spiritului în armată.

Cât despre steagurile pe edificiile oficiilor în străinătate (ambasade și consulate), Bánffy spune, că nu e de lipsă nici o dispositie specială, deoare-ce la ocasiuni solemne ambasadele înfig pe lângă stindardul Casei domnitoare, la dreaptă și la stânga, steagul austriac și steagul ungar, ca semn al paritații. Chestiunea despre pajura și sigi-

---

FOIȚA „TRIBUNEI."

Serata musicală-dramatică a diletanților români din Sibiiu.

Sibiiu, 12 Martie n.

I.

Avêntul ce a luat cultivarea musicei în societatea română din Sibiiu s'a manifestat Duminecă seara în chip pregnant. Trei dintre cele mai musicale d-șoare române, și anume d-șoarele *Alexandrina Cunțan*, *Eleonora Borcia* și *Eugenia Simonescu* au secerat nu numai meritate aplause din partea publicului ce umplea Teatrul orășenesc, dar' ne obligă sĕ le adresăm și noi cele mai sincere felicitări pentru prestațiunea prin care pe d'oparte au îmbogățit programul serii, ear' pe de altă parte ni-au procurat momente de adevĕrată înălțare sufletească.

E primul caz, când o representațiune teatrală a fost precedată și d'un concert. Ear' cât de mult publicului 'i-a plăcut idea, mărturisesc aplausele, cu cari au fost întimpinate concertantele chiar la eșirea lor pe scenă.

După fiecare punct din programul concertului aplausele curgeau ca un adevĕrat potop.

Deși în creștere încă, vocea d-șoarei Alexandrina Cunțan a cucerit îndată. „Blumen-Orakel" (de Mascagni) și mai ales „Sequidila" (de G. Dima) au fost cântate cu temperament și artă în același timp. În „Mach auf" (de Dessauer) d-șoara Alexandrina Cunțan a arătat apoi, că vocea d-sale se desvoltă nu numai în direcție lirică, dar' că la înalta școala din Lipsca, unde a învĕțat, 'și-a însușit și calități dramatice: observă clar unde e „crescendo", manifestă energie, potențările le execută cu foc. Mai mult a plăcut însĕ „Mugur, Mugurel", compositia fermecătoare a dlui G. Dima, doina care cuprinde atâta dor, jale și eroism.

Acompaniarea pe pian a făcut-o d-șoara Eugenia Simonescu, cu multă exactitate și inteligență.

Culminația musicei instrumentale a fost însĕ piesa în patru mâni „Ruy Blas" de (Mendelsohn), executată de domnișoarele Eleonora Borcia și Eugenia Simonescu.

Piesa este cu atât mai grea, cu cât trebue sĕ fie executată cu multă acurateță, cu observarea celor mai infime nuanțe. Altfel ar devenì monotonă. Gingașele virtuoase în cântul de pian s'au achitat perfect de misiunea ce 'și-au luat sĕ interpreteze pe Mendelsohn, dând un colorit tinĕr, drăgălaș cântului lor.

Dorim sĕ le aplaudăm cât se poate de des. *L.*

II.

După concertul executat spre mulțumirea generală, a urmat representația piesei „Bustul", care este dramatisarea unei povestiri franceze cu un subiect din timpul rĕsboiului crimeic. Rĕsboiul însĕ nu dă decât prilegiul unui episod (colectarea de ajutor în favorul celor rănițì), în care simțul de jertfire al unui artist și nobleța lui sĕ fie bine pusă în evidență față cu mult mai puțin nobilii conți: *Marsall* și *Des Tournois*. Artistul e sculptorul *Daniel Perin*, care împreună cu ciracul seu *Risotto* sûnt puși în centrul acțiunii avênd în față-le piedeci de învins și simpatíi de câștigat. Piedecile sûnt cei doi conți, care pețĕsc și ei pe aceeași *Victorină*, nepoata milionarei parvenu, *M-me Michaud*. Simpatíile acesteia au sĕ fie câștigate în decursul unui șir de întêmplări, a căror comică potriveală au produs în auditor multă ilaritate, mult rîs, și ni-a făcut o seară într'adevĕr veselă. Șirul acestor întêmplări e următorul:

Doamna *Michaud*, vĕduva unui simplu zidar vrea sĕ mărite pe nepoata sa *Victorina* (o fată drăguță și bine crescută) după un bărbat nobil sau cu posiție înaltă, căci aceasta a fost ultima dorință a bărbatului seu, care adoptase pe Victorina și o făcu moștenitoarea mai multor milioane. Victorina are deodată doi peționi, doi nobili din cele mai vechi familii douĕ chipuri caraghioase din societatea privilegiată, niște *gentry* tineri, care însĕ afară de titlu nu au nimic nobil. Victorina însĕ nu iubește nici pe unul dintre ei. Inima ei a căzut victima amorului cătră un necunoscut cu care a dansat la un bal fără sĕ-'l cunoască căci numai cotilionul 'i-a unit din întâmplare, Tinĕrul, un om simpatic, în care se unesc toate calitățile bune ale unui adevĕrat bărbat, este un sculptor cu renume (Daniel Perin). Victorina povestește despre amorul ei mătușei sale, spunêndu-'i că alesul inimii sale este un *prinț*, căci a întrebat pe o damă de numele lui și dama 'i-a rĕspuns că e „prinț de daltă". *M-me Michaud* într'aceea comandă un bust al seu la sculptorul Perin, care vine în castelul ei ca sĕ facă schița și pe urmă sĕ execute bustul. Victorina recunoaște pe *dansatorul* seu, dar' crede că el a venit sub numele de sculptor, pentru-ca sĕ o vadă pe ea. Descopere aceasta și mătușei sale care deasemeni crede că sculptorul este un prinț incognito și ca atare îl tratează cu toate prilegiurile. În convingerea aceasta a ei se întărește cu atât mai mult, cu cât sculptorul a dat un semn de jertfire și de galanterie în același timp, oferind suma de 100 fr. în favorul victimelor rĕsboiului crimeic, pe când cei doi conți dădură numai câte 10 și 20 franci. Cei doi nobili caută în tot locul sĕ-'l umilească. Cu deosebire *Des Tournois*, care se ținea de bun duelant, doria conflictul. La aceasta 'i-a dat ansă o scenă, ce s'a petrecut între sculptorul și vĕduva Michaud imediat după-ce s'a aflat că el este într'adevĕr sculptor, căci el a terminat în câteva minute schița de lut a bustului, înfățișând o asemĕnare perfectă. În această scenă, doamna Michaud arată semne de dragoste față de tinĕrul artist, care a fost folosită de contele Tournois ca argument sĕ-'i demonstreze baronului Marsall, că artistul se interesează mai mult de milioanele bĕtrânei decât de fată și ar fi aplicat sĕ o iee de nevastă. În același timp Tournois pune la cale un duel între sculptorul și baronul Marsal. Victorina află despre acest duel și caută ca prin ajutorul lui *Risotto*, al ciracului sculptorului sĕ împedece duelul. Pe când Victorina plânge desolată, Risotto îl chiamă pe măiestrul seu, care tocmai scria mamei sale, și îi spune în fața Victorinei, că a descoperit amorul lui față de ea. Aici urmează o scenă frumoasă, mărturisirea reciprocă a iubirii nobile ce a cuprins inimile amêndurora. Victorina la sfîrșit îl roagă sĕ renunțe la duel, Daniel însĕ nu-'i împlinește dorința, căci nu vrea nici o pată pe onoarea sa de bărbat. Victorina rĕmâne singură plângând, până când vine mătușe-sa, căreia îi povestește totul. În momentul acela sosește Risotto împreună cu măiestrul seu, care îmbrățișează pe Victorina și descopere doamnei Michaud legătura lor ideală și că voesc sĕ fie bărbat și femeie. Madam Michaud la început primește cu indignare această declarație, după-ce însĕ

lul comun nu este încă resolvată, dar' nici nu e urgentă afacerea.

Guvernului nu 'i-se poate imputa tendența spre a lărgì cercul de activitate al delegațiunilor, deoare-ce el stă pe basa mențiunerii neschimbate a pactului dela 1867 și de aceea nu este de loc aplicat de a lărgì basa lui.

Privitor la dependența economică a Ungariei dela Austria, aici e dătătoare de ton forța împregiurărilor.

Pentru a-'și înființa o bancă națională de sine stătătoare, Ungaria are drept deplin. Alta e însă întrebarea, dacă e de trebuință să ne folosim acum de acest drept. El crede că nu există acea trebuință...

În urma urmelor toate aspirațiunile înșirate de Apponyi, nu le consideră ca destul de prețioase, încât să poată slugì drept base a unei nouă închegări de partid. „Sûnt de părere, că împingerea acestor chestiuni mai în față nu este menită a menține și a asigura încrederea între Coroană și națiune" (Mare larmă, în care excelează mai ales Sághy, pe care Szilágyi îl admoniază la liniște, dar' opoziția primește cu rîs admoniarea).

Bánffy expune la sfîrșit, că politica reală impune guvernului, a urma drumul arătat de pactul dualistic dela 1867 și de întruparea lui și a nu căuta cu idealism închipuit lucruri, care ar putè sguduì încrederea între Coroană și națiune, precum și legăturile pacînice între Austria și Ungaria, prin ceea-ce țeara s'ar vedè adusă pe povîrniș. *Situația grea în care se află țeara, chestiunea confesională și a naționalităților, socialismul agrar și încă multe alte lucruri ar fi justificat în destul contopirea partidelor ce stau pe basa pactului de drept public, dar' guvernul nu e de loc de părere că această contopire ar fi o condiție de o existență pentru sine sau partidul liberal"...*

După Bánffy nu s'a mai insinuat nimeni de a vorbì în discuția generală asupra apropriațiunii.

La votare a eșit: 222 pentru proiect; 166 contra.

Imediat începù discuția specială, care într'alți ani dura cam o jumătate oră; pe când sub Bánffy încă în aceeași zi gălăgia patrioților ținù un cias și jumătate; în ziua de 9, ieri, Luni și nici nu se prevede când se va sfîrșì.

Ședința dela 9 Martie.

Discuția a decurs asupra primului paragraf al legii bugetare, cu care ocasie încă se bătea apă în piua despre politica religionară, dualismul, fusiunea și vrednicia de încredere a guvernului.

Resolvarea crisei agrare pe cale internațională.

Vestitul profesor Dr. G. Ruhland din Berlin, care este unul dintre cei mai renumiți și profund cunoscători ai mișcărilor agrare din Germania, arată într'o scriere a sa principiile prin care crede că se vor putè lecuì pe cale internațională crisele economice.

Amintitul profesor zice: că înainte de ce s'ar găta opul seu „Foame în viitorul apropiat", află de consult a vorbì în genere, că nu recolta prea mare este causa crisei economice, pentru-că cerealele se află mereu scăzênd în preț. Din toate părțile din lume se poate auzì despre decadența economică și despre prețurile scăzute, care duce economia de câmp spre prăpastie.

În timpul din urmă multora le place a se provoca la America-de-Sud. Este adevărat, că exportul de cereale s'a ridicat în anul din urmă la 56 milioane busche (un busche 30 chlgr.) Dar' ce însemnătate poate avè un export de 56 milioane busche, față de acea împregiurare, că recolta de grâu în anii 80 s'a schimbat prin influența vremii cu 2—300 de busche, fără să fi putuț fi vorbă, de o producțiune prea mare sau despre ceva scădere mai însemnată.

Dl W. Carol Smidt, vestitul agent al bursei din Liverpool comunică o statistică despre producțiunea grâului din toată lumea. După care recolta de grâu a fost următoarea:

În 1882	2,367,000.000	busche.
„ 1884	2,290,069.000	„
„ 1995	2,104,034.000	„
„ 1886	2,198,997.000	„
„ 1887	2,227,415.000	„
„ 1888	2,212,843.000	„
„ 1889	2,085,505.000	„
„ 1890	2,170,123.000	„
„ 1891	2,238,362.000	„
„ 1892	2,253,860.000	„
„ 1883	2,251,600.000	„
„ 1894	2,260,000.000	„

Din aceasta se vede, că recoltă atât de favoritoare, ca în 1882 până astăzi nici într'un an nu s'a putut ajunge. Abia anul 1894 se apropie către recolta din 1882, până când ceialalți ani mijlocii se arată cu o producțiune scăzută la 300 milioane busche. Dacă privim la sporirea generală a poporului din toată lumea în anii de mai sus, unde este recolta prea mare?

Fără să privim mai cu de-amăruntul alte țeri, Austro-Ungaria ne dă dovezi, că pe încet devine o țeară, care nu va putè exporta bucate. În Rusia după arătările statistice, încă se arată împuținare cu privire la export, afară de anul 1889, începênd din 1887 în export se arată scădere. Tot asemenea scădere se observă și cu exportul de grâu din Indii și Statele-Unite.

În scăderea prețurilor cerealelor nu este vinovat nici economul indic, nici cel rusesc, nici farmerul american, sau economul austro-ungar. Singur numai capitalul internațional și fără patrie este vinovat. Capitalele cele mari au edificat cu o încordare prea mare a creditului trenurile din: Rusia, India și alte țeri. Aceste capitale apoi au favorisat exporturile mai depărtate în contul celor mai apropiate și au întrat în politica de tarif deosebitele interese. Capitalele cele mari au luat în petestatea lor exportul și și negutătoria, că așa egalisând exportul să culeagă pentru interesele proprii smântâna.

În resolvarea temeinică a chestiunilor agrare, 'mi-se pare a fi mai interesantă aflarea acelei probleme, că nu este Rusul, Indul, sau americanul inimicul, Germanului, Austriacului sau altcineva, ci este vrășmașul tuturor economilor din lume, capitalul internațional care n'are patria sa. Mijlocul deslegării crisei economice, ca adecă cerealele să aibă prețul cuvenit, nu poate fi închiderea granițelor, ci trebue ca fiecare țeară să-'și cunoască interesele sale agrare. După aceasta fiecare stat cu ajutorul legilor țerii, după un principiu comun să purceadă contra capitalelor mari, și încă în cele mai esențiale trei puncte: cu privire la trafica politică a trenurilor, valută și reforma burselor.

Corcurenței 'i-s'a deschis o cale pe mare în detrimentul economiei agrare, tarifele de concurență pe trenuri apasă foarte greu prețul bucatelor. Astăzi se dă favor de tarif morarilor din Rusia, că așa să poată exporta făină pe piațele Europei. Mâne face tot acest lucru Austria. Peste o săptămână America. Așa pe toate piațele lumii se reduce prețul fărinei, în proporțiune, cum 'i-s'a acordat favorul de export. Capătul acestor concurențe este că cerealele devin tot mai fără preț.

Pentru înțelegerea mai temeinică a lucrului să aduc și eu un exemplu. O societate exploatează o mină de cărbuni, dar' are și trenul seu, aceasta va încheia un contract cu România ori cu Sêrbia, dînsa își exportează materia din minele sale cu porto scutit până la graniță, deci poate vinde cărbunii sei ca alte mine din țeară, că export nu trebue să plătească. Fiindcă are piață unde poate vinde o cantitate mare 'i-se rentează. Tot asemenea poate face statul pe trenurile sale. cu sarea sau lemnele, așa țeara vecină se miră cum poate vinde cu așa preț scăzut vecina sa. Dar' ceea-ce economisează cu exportul, poate ierta din prețul materiei exportate, însă în detrimentul țerii unde se face exportul.

Și fiindcă astăzi cultivarea cerealelor nu poate da venit, economii trec a prăsì vite și sfecla de zăhar, pâna când vor suferì agricultorii să li-se micșoreze prețul productelor agrare?

Toate partidele agrare din lume trebue să înceapă o luptă comună, să aibă program stabilit, să se îngrijească că legislativa țerilor după cât este posibil paralel să deslege miseriile agrare.

Pentru stabilirea unui program recomandă următoarele:

1. Exportul să aibă o tarifă stabilită pe basa depărtării.

2. Să se formeze bilete de bancă, care să fie în proporțiune cu valuta țerii, apoi plătirile să se facă cu omiterea burselor.

3. Grijire internațională pentru împrumuturi și oprirea creditelor forțate.

4. Reforma internațională a burselor.

I. Costin.

Seratele literare.

— O mică observare. —

Blaj, 10 Martie.

„Unirea" de Sâmbătă vestia cetitorilor sei, că Duminecă în 10 Martie n. „Reuniunea femeilor din Blaj" arangiază o serată literară.

Cetind notița de față, gândul 'mi-a sburat îndată la Blaj, de acolo la Lugoș și apoi la Sibiiu, și mereu îmi sfărmam capul, să-'mi aduc aminte, că oare n'am cetit eu undeva, ce se tratează la seratele acelea? Cu ce amusează și distrag publicul, mare parte femeiesc, disertanții și arangerii seratelor? Și deabia cu mult chin am putut scoate din teancul de ziare ce-'mi stăteau aruncate pe o tecă, programul acestor serate.

Ei bine, va zice vr'un cetitor impacient, ce te impoartă lucrul acesta? dă-'i pace frate, să-'și petreacă fiecare cum crede, că e mai bine.

Așa-i! vor aproba de sigur alții.

Și totuși nu-i așa! voiu reflecta eu.

A trecut demult, tare demult a trecut timpul, când era bine, tot ce era, numai românesc să fi fost! Acum pretensiunile societății sûnt cu mult mai exagerate. Azi oamenii nu se mai îndestulesc a spriginì cutare carte, sau a cerceta cutare petrecere, pentru-că e românească, — azi ei doresc, ca aceea să fie și bună și folositoare.

Avêntul cultural o pretinde aceasta, și imperios o pretindem și noi, căci avem aerul de a ne ținè culți.

Să revenim însă la obiectul nostru!

Atât aici la Sibiiu, cât și la Braj și ajurea avem câte-o reuniune de femei, al căror scop e același: promovarea culturii femeiești prin susținerea de școale de fete. Și într'o parte și într'alta, grație centrului cultural, ce ea află în orașele din vorbă, reuniunile femeilor noastre au arangiat serate literare în lungile seri de iarnă.

Dar' nu numai în orașele acestea, chiar și în Lugoj, unde avem o mână de fruntași români cuminți, chiar și acolo societatea românească, a arangiat mai multe serate literare-musicale.

Și în vreme-ce la Sibiiu conferențiarii disertează despre: desvoltarea băncilor, pessimism chinez și japonez, balada și romanța din Africa-centrală etc. și în Blaj se presentă tablouri din vieața culturală a vechilor Romani, se spune soartea iobagilor din Ardeal, se face dare de seamă despre poveștile Peleșului, se spune despre usul graiului la femei, despre estetică, se declamează, cântă și se cetesc novelete ș. a, tot pe atunci harnicii Lugojeni, țin ca seratele lor literare-musicale să fie cât se poate de variate și de amusante. Acolo se fac debuturi serioase în violină și pian, se declamează și cântă, se disertează despre imunitatea corpului, despre istoria districtelor bănățene, căsătoria la poporul român, se cetesc novele originale și traduse și se joacă teatru.

Și când vezi acest avênt frumos, ce a luat vieața socială românească nu numai din orașele acestea, ci și de pe aiurea, nu poți să nu te umpli de mare bucurie. E bine, ca pe toate terenele rîndurile noastre să fie bine închegate, noi să fim strînși uniți.

Nu strică însă, că de observi ceva rău undeva să cerci îndreptarea lui. Și pentru aceea chiar nu cred, că pricinuesc supărare nimărui, când observ, ca unele din disertațiunile acestea puteau și rămânè.

Și o spun, că după credința mea, nu pentru aceea numai se vor fi ținut seratele acestea, pentru-ca să beneficieze cutare societate din venitul lor, ci și pentru aceea mai virtos, pentru-ca ele să ne desvălească părțile mai marcante din trecutul nostru, din istoria noastră plină de vecînice suferințe, — să ne cultive gustul și să deștepte în noi sentimentul frumosului și dorul de a ne apropria o limbă frumoasă românească, după-cum vedem că au autorii, ce ni-se recomandă, sau din productele cărora auzim declamându-ni-se.

Și chiar din motivul acesta, înțelegem pentru-ce la Sibiiu s'a disertat despre baladă și romanță, în Blaj despre poveștile Peleșului și graiul la femei și iobagii din Ardeal, și pentru-ce la Lugoj nu s'au ales decât obiecte ce interesează pe public în prima linie; și pare că ne-am învoì și cu pesimismul și estetica, pentru-că, de! pot fi și ele, — dar' ca la o serată arangiată de o reuniune de femei, — am subliniat vorba femei, — să spui despre vexele și obligații, despre lombard și hipotecă, să te cufunzì în străvechile timpuri culturale ale Romanilor, ori să umbli de-a haimana prin Africa-centrală, să spui despre Statul Congo, — nu pricep absolut de loc.

Par'că văd pe dame cum se plictisiau, ori șopotiau indispuse, în vreme-ce disertantul le toca la urechi frase pentru ele de nici un folos. Și nu numai pentru ele, dar' îmi place să cred, că pentru cea mai mare parte a publicului.

Căci să nu vă supărați, domnilor disertanți, dar' femeile noastre se interesează mai mult de lucruri apropiate lor.

Istoria noastră e cel mai slab obiect propus în școalele românești. Înveți ani, și nu știi din istoria națională, decât că Horia a fost frânt cu roata și că Românii din regat au fost vasali Turcilor. Cine îți mai spune, că Paul Chinez a fost Român? ori că Huniadi Corvinul și Matia și alți mulți, care au ridicat gloria acestei țeri, au fost din neamul nostru?

Ori se propune în școale tot ce au făcut Stefan, Mihai, Basarabii, Vladimirescu și alți domni și bărbați români? Bine ar fi, dar'.. cu greu cred!

Pentru-ce n'ar alege dar' iubiții nostri disertanți un astfel de domn românesc, pe care să-'l descrie publicului într'un mod ușor și într'un stil plăcut?

Dar' mai mult!

Sûntem Români, și avem o literatură românească, de care sûntem mândri, de ce n'ar alege cineva ca obiect al disertațiunii sale pastelurile poetului Alexandri, de ce nu baladele lui Bolintinean, de ce nu novelele atât de frumos scrise ale lui Slavici, Odobescu, Gane, ori legendele istorice ale lui Urechiă, ori neîntecutele idile și balade ale iubitului compatriot Coșbuc? De ce?

Căci eu știu, că publicul n'ar cere, și nici n'ar avè lipsă, ca conferențiarul să-'i analiseze rînd pe rînd scrierile menționate mai sus. El — publicul de dame — ar fi încântat, când din operele cutărui scriitor 'i-ar releva părțile mai bune și mai succese. Publicul nostru e bun, el primește cu dragă inimă tot ce-'i dai, dar' în schimb nu poftește, decât să-'i dai ceva bun, frumos și util.

Eu par'că văd ce mutră — să 'mi-se ierte expresiunea, — vor fi făcut mulți dintre aceia, care au fost de față, când dl Voilean 'și-a încheiat disertația despre statul Congo, cu vorbele: „Cu altă ocasiune îmi voiu permite a vă presenta popoarele din Africa-centrală dimpreună cu datinele și obiceiurile lor".

Da! căci e curios, să umbli prin Africa-centrală după Negri, și să lași necunoscută țeara ta!

---

vede că Victorina e aplicată să renunțe la moștenirea ei de dragul lui Perin, își dă învoirea la căsătoria lor.

Aceasta e firul roșu al piesei, care e bogată de spirit și prin situațiile comice, create de Marsal, M-me Michaud și Risotto, devine una dintre cele mai cu haz. Natural, că fiind intriga și resolvirea piesei cam subtile, predarea ei întimpină greutăți mari, recere mult simț, multă pricepere și dibăcie. Cu atât mai mare este deci meritul diletanților și mai justificată admirația noastră, cu care am întimpinat representația perfectă a acestei piese.

Rolurile au fost bine studiate, *ensemblul* general perfect. Diletanții cu toții au dovedit pricepere uimitoare în interpretarea cât mai naturală a piesei.

Personagii mai marcante în piesa aceasta sûnt M-me Michaud (d-șoara Letiția Roșca), nepoată-sa Victorina (d-șoara Lucreția Popescu) și Daniel Perin (dl Ioan Russu), care sûnt centrul întregei acțiuni, deci și rolurile lor au importanță mai mare. Risotto (d-șoara Agnes Cristea) și baronul de Marsal (dl Ermil Borcea) sûnt însă prin felul lor comic (cel dintâiu timid și mărginit, al doilea șiret și drăguț) podoaba piesei. Celalalt curtisan, Des Tournois și Alfonsina, sora baronului Marsal (d-șoara Leniți Cunțan) au un rol la aparență indiferent, în fond însă greu de jucat, tocmai fiindcă sûnt roluri așa numite „ingrate". Roluri de mai secundară importanță au Georgetta (d-șoara Aurelia Henzel) și Dominique (dl I. R. Banciu). Că au satisfăcut cu toții așteptărilor celor mai severe, am spus-o deja la început. Perfecțiunea cu care au fost representate rolurile singuratice ne îndeamnă să revenim în special asupra fiecăruia, căci, în jocul fiecăruia am aflat ceva de marcat, ceva deosebit.

Domnișoara Letiția Roșca, în rolul madamei Michaud a dovedit înainte de toate o pricepere adâncă, o interpretare corectă. Făcea cu o asemănare uimitoare pe femeia simplă și trecută de zile, dar' — bogată. Scena când cu naivitate intelectuală povestește în fața societății elegante, cum făcù ea cunoștința bărbatului ei în tramcar, pe când mergea la târg să vênză unt și ouă; apoi când face închinăciuni pretinsului prinț și când isbucnește din peptul ei focul amorului, îngrămădit timp de nu știu câți *zeci* de ani... au fost de perfecțiune neîntrecută, au produs ilaritate și aplause îndelungate. Rar se întêmplă, chiar și la actori, ca o damă tinără să joace cu atâta dexteritate și atât de natural în rolul unei femei de vîrstă, cum a jucat d-șoara Letiția Roșca, al cărei simț și talent dramatic e peste ori-ce îndoeală.

D-șoara Lucreția Popescu a avut rolul sentimental al unei nobile fete. A representat-o pe Victorina, nepoata instruită, frumoasă și — înamorată, a d-nei Michaud, pe care a făcut-o cu mult temperament, prima și indispensabila recerință pentru-ca să aibă parte de succes. D-șoara Popescu afară de temperament dispune de siguranța și precisiunea jocului. Schimbările dispositiunilor sufletești în urma evenimentelor externe, erau jucate cu atâta artă și atât de natural, încât a câștigat imediat toate simpatiile. Era fascinătoare în scenele emoționate, ca întâlnirea subită cu idealul ei, destăinuirea iubirii, despărțirea plină de durere de alesul inimii sale, care pleacă în fața morții,... la duel... și pe urmă fericirea ei deplină că a putut să fie aceluia de care atât de mult a visat și pe care 'l-a iubit cu atâta foc... Pe lûngă frenetice aplause a fost distinsă și cu un buchet de flori frumoase...

D-șoara Agnes Cristea, fără îndoeală a fost neîntrecută.

A fost aplaudată aproape după fiecare scenă și nu pe nedreptul. A jucat pe *Risotto*, șiretul și cumintele cirac al sculptorului, cu un simț și dexteritate ce a trebuit să admirăm. Rolul d-șoarei Cristea a fost de tot hazul; plin de ușurință, care nici în fața pericolelor nu-'și perde firul. Am admirat cu cât *chic* a jucat în scena când e ispitit de cei doi rivali ai măiestrului seu, pe care cu mult șiretlic îi trage pe sfoară; în scena cu d-șoara Victorina, descoperindu-'i acesteia amorul stăpânului seu și dându-'i sfat cum să împedece duelul. A fost un *Deus ex machina*, care „pune la cale" toate. Jocul d-sale artistic a făcut să se concentreze întreagă atențiunea publicului asupra drăgălașei sale persoane. A dovedit multă dibăcie și talent, care în rolurile vesele de subretă cu drept cuvênt poate fi admirat.

D-șoara Leniți Cunțan, al cărei rol în structura piesei e de mai puțină importanță, dar' ce privește arta de a-'l representa, reclamă o pricepere și simț nu mai puțin decât celelalte roluri. Îndeosebi se ivește și aici greutatea pe care cu atâta ușurință a învins-o d-șoara Roșca în Madam Michaud: de a representa un rol în care temperamentul persoanei din piesă diferă de temperamentul propriu. Această diferență trebue să o suplinească talentul și arta, pe care am aflat-o spre mulțumire deplină și la d-șoara Cunțan. D-sa a avut să represente pe o fată aristocrată deja în vîrstă și încă destul de înaintată pentru-ca representarea ei din partea unei dame tinere să întimpine greutate. Această greutate a fost cu ușurință învinsă din partea d-șoarei Cunțan.

D-șoara Aurelia Henzel a luat asupra-'și un rol secundar numai, deci n'a avut prilegiu să desvolte o acțiune mai mare. Sûntem cu mulțumită datori domnișoarei Henzel, că s'a angagiat și pentru un rol, mai puțin ademenitor.

Domnul Ioan Russu este cunoscut publicului, ca diletant de forță. 'Și-a pus deja de mai multe-ori puterile (de care nu ne puteam lipsì nici cu acest prilegiu) în serviciul causei urmate cu atât zel, a diletanților români din Sibiiu. În rolul seu simpatic, în care a avut să represente pe bărbatul nobil prin sentimente, plăcut prin exteriorul seu și calitățile bune, a dat încă odată dovadă, cu câtă vervă, cu câtă siguranță și precisiunea unui actor vechiu știe să joace.

Domnul Ermil Borcia, a fost acela, care (în rolul baronului Marsal) mai mult ne-a înveselit. Publicul din Sibiiu 'i-a admirat talentul seu comic de mai multe-ori, căci d-sa este un diletant vechiu și cunoscut, ca comic de prima forță. Rolul d-sale plin de mofturi, apoi de frică, un *gentry* neghiob, timid dar' amoresat foc, a avut tot hazul, fiind zugrăvit cu mult talent și ușurință. În scena, când încuragiat de tovărășul seu, vrea să pășească cu energie față cu sculptorul Perin, dar' la privirea severă a acestuia se umilește și din posiția de cavaler trece în tînguitorul umilit, — a produs ilaritate și aplause ce nu se mai sfîrșiau. Tot atât de mult ne-a înveselit în scena când se tînguește lui *Tournois* în fața duelului ce-'l aștepta. Venia să-'l compătimești pe sărmanul om în ce încurcătură a ajuns fără vina lui, dar' rîdeai în același timp, rîdeai cu un rîs convulsiv de mimica feței și de jocurile de pe scenă atât de perfect făcute. O rutină ca a dlui Borcia, rar poți să găsești la un diletant.

Dl Ioan Moța a representat cu dibăcie pe cavalerul din societatea înaltă, care face curte, vorbește palavre, duelează, a cărui concepte despre onoare și cavalerism se mărginesc la manuarea floretelor. Se crede deci îndreptățit să facă curte frumoasei Victorine și să aspire serios la persoana ei. Dl Moța în acest rol a satisfăcut pe deplin. A prestat ușurință, resoluție de cavalerist, precisiune și simț, deci toate recerințele pentru rolul seu.

Dl I. R. Banciu a avut rol secundar, deci 'i-a lipsit și lui prilegiul să se distingă.

Cea mai eclatantă dovadă despre succesul splendid al representației și despre dibăcia diletanților a fost entusiasmul publicului manifestat în atâtea rînduri prin frenetice aplause. Vorbind de public trebue să amintim, că a fost atât de mare, încât nici un loc n'a rămas neocupat. Avis pentru zeloșii diletanți, care am dori să se constitueasci într'o societate permanentă, ca să ne delecteze cu atât mai des, și să aducă și de aici onoare artei române.

*

La sfîrșit amintim, că piesa a fost tradusă într'o românească perfectă de dl Iuliu Popescu, cunoscut din mai multe traduceri bine reușite, pe care le-a publicat în diferite reviste literare.

Daelius.

Dl Silvestru Moldovan a scos la anul Domnului 1894 o carte, ce tratează despre o parte a Ardealului şi presa noastră unanim a recunoscut utilitatea ei, şi unanim a dorit ca autorul sĕ continue lucrarea sa.

Academia din Bucureşti împarte mii de franci, spre a vedè adunate la un loc frumoasele datine ale poporului românesc, şi noi?... noi ne îndopăm cu datinele Chinezilor şi Iaponezilor şi Africanilor.

Şi de ce oare?... *aca.*

Prigoniri.

Moroda, (cttul Arad), 9 Martie n. 1895.

„Toţi cei-ce merg pe cale, întoarceţi-vĕ şi vedeţi, de este durere ca durerea mea".

Plângerile lui Irimie I. 13.

În comuna Moroda, care e pur românească, avem un notar român, care în ce priveşte caracterul seu naţional, merită laudă. În casa lui însĕ se nutreşte şi o viperă, secătură şi uscătură din marea noastră pădure, un adjunct notarial: Georgiu Petrovici.

Mai murdară e fapta şi pĕcatul ce-'l comite faţă de naţiunea română, de al căreia fiiu se gireazā a fi, dar' mai vîrtos faţă de învĕţători. Avênd acuma doi învĕţători, în persoanele dlor Petru Costin şi Stefan Hereţiu, care pătrunşi de adevĕrul cântului: „Unde-'s doi puterea creşte", ambii în conţelegere s'au apucat numai decât la instruarea tinerimii, atât în cântările bisericeşti şi naţionale, cât şi în străbunele noastre jocuri naţionale „Căluşerul" şi „Bătuta", intenţionând prin aceasta a ne face şi nouĕ nişte momente de bucurie naţională. Ca sĕ nu fie şicanaţi, am insinuat la pretura cercuală.

N'am putut însĕ rĕmânè numai aşa. Tinerii totuşi au fost denunţaţi şi învitaţi la gendarmi, că s'adună la şcoală de învaţă cântări periculoase ideii de stat maghiar.

Într'una din seri, când erau mai tare însufleţiţi în joc, scrupulosul de scriitoraş, prin agenţii sei mârşavi, sloboade o puşcătură la fereastra şcoalei, cugetând a avè bun pretext pentru a-'i denunţa, că doar' totuşi le va zădărnicì lucrul început.

Nu 'i-a succes!

Mai pune-se şi într'o suplică către pretură acusă pe învĕţători, că seara ţin adunare la şcoală cu oameni rĕi şi că rup şi strică băncile. Fără nici un resultat însĕ! Acì am sĕ adaug, că d-sa e candidat de notar şi că acestea se petrec în ajunul alegerii de notar.

Acum îşi varsă şarpele veninul, — întorcêndu-se către presă şi într'unul din nrii lui „Alföld" din Arad, denunţă pe învĕţători, că într'o sĕptĕmână n'a ţinut numai 2 zile prelegere, atrăgênd asupra-'i atenţiunea ven. conconsistor şi a inspectorului regesc. S'a cerut desminţirea, fără resultat însĕ.

Ocupându-'şi noul învĕţător Stefan Hereţiu postul seu natural, trebuia împărţiţi şi elevii care, la care şcoală sĕ meargă. Învĕţătorul P. Costin, alegêndu-'i pe ai sei, într'un conspect îi transpune antistiei comunale spunênd franc în relaţia sa, că nu pentru ascultare ori pedepsire îi transpune, deoare-ce unii nici nu erau înscrişi la şcoală, ci numai sĕ-'i îndrume a venì la şcoală. Acest conspect, făcut fiind pe tipăritură de raport lunar (mulasztási kimutatás) pentru absenţii. Numitul adjunct se pune în numele antistiei, şi-'l retrimite învĕţătorului pentru întregirea rubricei *„Hányodszor jelentetik mulasztógyanánt"* şi sĕ-'l subscrie cu directorul local, se înţelege, că pe lângă recercare în limba maghiară. Învĕţătorul P. Costin vĕzênd că de singuratic — privatim — e recercat, a scris pe recercarea scriitorului româneşte: că n'am de-a îndeplinì nimic, nici a-'l subscrie cu directorul local, deoare-ce acela nu e raport lunar, de altfel se invederează din relaţia mea şi că de ce se adresează către el în limbă străină! Atâta e pĕcatul!

Secătura de scriitoraş se pune, şi ordurile învĕţătorului P. Costin, pe lângă o relaţie defăimătoare în numele antistiei o trimite — ear' antistia se zice că n'are cunoştinţă despre aceea — la inspectorul regesc, dimpreună cu conspectul, făcênd din el raport lunar.

Invederat: existenţa statului e periclitată. Energicul inspector regesc Várjassy, a adus aceasta în şedinţa congregaţiunii comitatense dela 6 Martie, unde învĕţătorul P. Costin violent atacat ca de moarte se aduce hotărîrea: Că, fără a întreba pe Ven. Consistor sĕ fie oprit de a prelege şi sĕ se raporteze ministrului, sĕ nimicească diploma lui de învĕţător.

Întreb acì: Unde sûnt Românii? Ei nu merg acolo unde în absenţa lor — de sigur — se aduce sentenţa de moarte, aşa zicênd, unui învĕţător român!?

Acì scorpia şi sufletul păgânului cugetă de a-'şi fi ajuns ţinta! Acì nebuniile stăpânesc înţelepciunea, învĕţătorul primeşte prin sentenţă distrugĕtoare rana, şcoala, naţiunea şi limba noastră sûnt pălmuite! De unde toate acestea? De acolo, că numitul George Petrovicĭ adjunt, datoreşte învĕţătorului cu 15 fl. şi care cerênd dreapta-'i pretensiune 'i-se rĕspunde cu vîrf şi îndesat prin ghioagă! Aceasta ca interes!

Acest patent denanţător e cu mult mai periculos ca ori-care altul, e trădător de neam dar' e şi un aprig agitator şi turburător al spiritelor liniştite, vorbind publice şi îndemnând poporul a părăsì străbuna lor lege gr.-ort. şi sĕ treacă la catolicism, făcêndu-se totodată şi un „meşter Manole" ca-şi-care nici n'a fost nici n'a mai fi, promiţênd că în 3 zile le face biserică şi şcoală bună, ear' de preot harnic se face d-sa de sigur — vĕzênd că cu notărĕşia nu prea 'i-se sfeteşte, căci prea sĕ pricepe la „Dumnezei şi la bătaie".

Se vede însĕ că 'i-a lipsit materialul, căci nu 'i-a succes nici acest pe cât de mârşav pe atât de deplorabil scop.

Şi se poate că suflet românesc sĕ nu tresară la acest ţipet de durere? Sau sĕ nu se înfioare la aşa crudelitate!?

Se revoltă şi cel mai ecuitabil şi melancolic spirit la aşa ceva! Urăşirĕsbunare este numai aceasta, se vede cât de colo.

Deci în urmarea atâtor fărădelegi, fie-'mi permis a recomanda pe candidatul de notar G. Petrovicĭ celor strĕini, de bun agent denunţător.

„Sufletul dreptului însĕ este în mâna lui Dumnezeu şi rĕutatea diavolească nu-'l va biruì".

„Toţi cei-ce mergeţi în cale, întoarceţi-vĕ şi vedeţi de este durere, ca durea mea".

Un cunoscĕtor al causei.

Din România.

(*Ştiri şcolare*). Cu începere dela 1 Octomvrie a. c. catedra de istoria şi literatura română dela facultatea din Bucureşti, catedră ocupată de dl V. A. Urechiă, se va separa într'o catedră de „istoria Românilor până în secolul XVII." şi o catedră de „istoria Românilor dela secolul XVIII. încoace" şi literatura română.

Proiectul de lege al învĕţămêntului secundar şi superior se va tipărì în curênd şi apoi va fi adus în desbaterea comisiunii speciale de pe lângă ministerul de instrucţie publică.

E probabil, scrie „Timpul", ca sĕptĕmâna aceasta sĕ fie discutat şi de consiliul de ministri.

*

(*Serum*). Graţie activităţii ce desvoaltă, institutul de bacteriologie din Bucureşti poate pune azi la disposiţia şi a particularilor *ser antidifteric.*

Preţurile, în comparaţie cu cele din străinătate, sûnt cu mult mai scăzute.

*

(*Băile*). Consiliul sanitar superior, scrie „Timpul", a studiat, în şedinţa sa de Marţi, rapoartele asupra activităţii staţiunilor noastre balneare în anul trecut şi a stabilit îmbunătăţirile ce trebue sĕ se aducă unora din aceste aşezăminte.

Stabilimentele balneare, care se află încă într'o stare primitivă, sûnt Pucioasa, Vulcana, Nastasachi (lângă Bacău), apoi unul dintre cele douĕ stabilimente din Buia (lângă Câmpulung), anume stabilimentul dlui Gropan.

Consiliul va mai revenì asupra acestei chestiuni într'o şedinţă viitoare, când se va discuta şi necesitatea înfiinţării unor cabinete pneumatice pentru inspiraţiunea de aer comprimat în una sau douĕ staţiuni balneare dela munte.

La

Abonament lunar

pentru **Martie** st. v.

— cu preţurile din capul foii —

invită

Administraţiunea ziarului „TRIBUNA".

CRONICĂ

Sibiiu, 12 Martie n.

Prigoniri. Din Fizeş (comit. S.-Dobâca) ni-se scrie: Pe la finea lui Faur ne-a onorat cu presenţa un jude investigator din Dej în causa celor care au fost la procesul Memorandului. Cu toate-că din comuna noastră au fost la Cluj 20 ţerani în frunte cu preotul nostru şi învĕţătorul, nu a fost ascultaţi decât preotul nostru şi doi ţerani. Ce sĕ fi fost causa? nu ştim. Poate vĕzêndu-se singur într'o comună curat românească, şi fără puterea statului, adecă gendarmeria, 'şi-a temut penele. Aşa fără a face sgomot, a luat în grabă protocol cu preotul şi cu 2 ţerani, şi s'a şters dintre noi. La sĕptĕmână au fost citaţi la judecătoria din Cs.-Gârbău ceialalţi neascultaţi încă. Întrebările au fost cele de mai înainte: Fost-ai la Cluj? Ce ai căutat? Cine te-a îndemnat? Căpătat-ai bani? etc. Ce va mai fi şi după aceasta vom vedè. *p. i.*

*

Deputaţi bisericeşti în cercul Iliei. În curênd în cercul Iliei (com. Hunedoarei) se vor efectuì alegeri de deputaţi pentru sinodul şi congresul naţional bisericesc din Sibiiu, în locul rĕposaţilor Romul de Crainic şi Alexiu Olariu. Aflăm că pentru postul de deputat mirean la sinod şi congres, au candidat până acum domnii: Victor Tordăşianu, oficial consistorial din Sibiiu, Dem. Lăcătuş, notar în Zam, Sim. Dragomir, notar în Gurasada şi Anucuţa Romul, notar în Dobra. Cele mai multe şanse de reuşită, pare a le avè dl Victor Tordăşianu, care după părerea tuturor celor-ce-'l cunosc, e cel mai vrednic dintre candidaţi. D-sa îşi serveşte biserica cu credinţă şi neobosit zel de aproape 15 ani, ca oficial consistorial în Sibiiu, cunoaşte negreşit mai bine ca ceialalţi candidaţi, notari comunali, trebuinţele bisericilor, şi îl cunoaştem de un tinĕr care are şi voe şi plăcere a se întrepune pentru *bine* şi *adevĕr*, ear' noi care de astfel de oameni avem mare trebuinţă sĕ între în toate consiliile noastre atât naţionale cât şi bisericeşti, — îl recomandăm cu toată căldura atenţiunii alegĕtorilor acelui cerc. Am primit chiar şi un apel în acest sens, dela un înfocat şi bun Român din acele părţi, şi ne-am bucura când am afla, că am fost înţeleşi şi ascultaţi.

*

Un brav învĕţător român. „Gazeta Tran". scrie: Învĕţătorul român din comuna Moroada, comitatul Aradului, cu numele Petru Costin, trimise primarului comunal o listă a copiilor, cari au lipsit dela şcoală, scrisă în limba română. Primarul la aceasta rĕspunse învĕţătorului, că el nu primeşte scrisori româneşti. Bravul învĕţător la rîndul seu retrimise rescriptul primarului, cu observarea, că „acela e scris într'o limbă pre care el n'o pricepe". Comisiunea administrativă a comitatului Arad, la arĕtarea inspectorului şcolar Varjassy, a intentat din causa aceasta cercetare disciplinară în contra bravului învĕţător, care n'a făcut altceva, decât şi-a apĕrat limba, şi pe care pentru aceasta foile jidano-maghiare îl numesc „renitent".

*

Hazaárulás — la Sêrbi. *„Zastava"* dela 8 Martie scrie: Un comerciant din Novi-Sad, care ţine şi tutungerie, a primit dela direcţia percepţiară din Timişoara următoarea înştiinţare: „Pe basa poruncii înaltei direcţii de finanţe din Timişoara eşti avisat, că ţi-se va detrage dreptul de a ţinè traficā, dacă în decurs de 30 zile nu vei alunga din comerciu hârtía de ţigaretă, pe care se află tipărite şi zugrăvite inscripţii şi chipuri, menite sĕ propage ideii naţionaliste". Chipurile acestea sûnt portretele foştilor domnitori sêrbi: Lazar, Duşan şi ale altor personage din istoria sêrbească. *„Zastava"* e de părere că creerii stăpânitorilor trebue sĕ fie tare buimăciţi şi conştienţa necurată, dacă se tem de astfel de hârtii de ţigarete. Bine că e atâta, fraţilor. Sĕ vezi, ce s'ar fi întêmplat Românului, care ar vinde asemenea hârtíe cu chipuri româneşti. Un aşa trădător de patrie nu scăpa mai ieftin de 3 luni temniţă. Numai că noi ţinem minte toate acestea, le punem pe rĕvaş bine.

*

Balul din Beiuş. Primim următoarele: Ca de comun şi în anul acesta Românii din Beiuş au arangiat un bal întitulat al „Casinei române", care a avut loc în sĕptĕmâna „Fiiului celui rătăcit". Ne aşteptam ca această petrecere sĕ aibă un caracter mai naţional, decât cum îu adevĕr a avut Până când aşteptările noastre faţă cu Beiuşenii vor rĕmânè tot zădarnice? Singuri „căluşerii" ni-au făcut cinste. „Csárdás"-uri au fost destule. Ungurii şi Jidanii era sĕ ne întreacă şi la numĕr. Ungureasca o rupeau pe întrecute, profesor, studentul de gimnasiu, cel de drept, advocat etc., ear' de costum naţional între dame nici vorbă, curat ca la Dobriţin. Din mulţimea de preoţi ce sûnt în giur, abia 4—5 s'au presentat. Ce sĕ-'i faci? Petrecerea a fost internaţională! Din Orade au sosit fam. Zigre, 3 jurişti români şi bravul sublocotenent Bardoşi. Aradul a fost de minune representat, prin — Sever Bocşan. Încheiu: Nu-i bine sĕ aranjăm petreceri în sĕptĕmâna — „Fiiului rătăcit". *Criticul.*

*

Logodnă. D-şoara Ana Suga din Apoldul-inf. şi Ioan Chirca, vicenotar în Sĕlişte îşi anunţă fidanţarea lor.

*

Necrolog. Primim următorul anunţ funebral: Subscrişii cu inima sfâşiată de durere anunţăm moartea prea iubitului nostru soţ, tată, fiiu şi ginere *Nicolae Dragomir*, căpitan c. şi reg. în pensiune, care după scurte dureri, în etate de 47 de ani, a rĕposat ieri în 7 Martie n. 1895 la 11 ore noaptea. Rĕmăşiţele pământeşti ale scumpului defunct se vor aşeza mâne în 9 l. c. la 2 ore p. m. în cimiterul gr.-or. român din loc. Fie-'i ţĕrîna uşoară şi memoria binecuvêntată! Caransebeş, în 8 Martie 1895. Ioan Dragomir, ca tată; Christina Dragomir, ca soţie; Persida Stefanovicĭ, vĕduvă de oficiant, ca soacră; Stefania Dragomir, ca fiică.

*

† **Cantu Cesar**, celebrul istoric italian a murit ieri în 11 Februarie n. în Milano.

*

Leopold Sacher Masoch, unul dintre cei mai talentaţi poeţi germani din generaţia tinĕră a murit Sâmbătă în 9 Martie n., în Lindheim. A fost redactorul revistei *„Auf der Höhe"*, unde publica cele mai celebre opere ale scriitorilor mari ai fiecărei naţiuni. Lucrările lui mai însemnate sûnt *„Messalinele Vienei"* *„Idealele secolului nostru"*, *„Istorii Jidovești"*. Nevastă-sa Aurora Rümelin încă e scriitoare, care a publicat mai multe lucrări sub numele *Wanda de Dunaiew.*

Bibliografie.

A apărut la „Institutul Tipografic" T. Liviu Albini în Sibiiu:

„Despre mandatele de plătire". Explicarea legii despre mandatele de plătire (art. de lege XIX. din anul 1893) provĕzută cu formulare de dl Ioan Ivan, advocat în Mediaş. Se află de vênzare la Institutul Tipografic în Sibiiu şi la autor în Mediaş.

A apărut şi se află de vênzare la Institutul Tipografic (Sibiiu) **„Un an de luptă"**, de Al. Vlăhuţă, distinsul poet.

De acelaşi autor:

„Dan", cel mai frumos roman din literatura noastră românească.

Se află de vênzare la Institutul Tipografic: **„Ghiveciu"** de Dr. *Urechiă.*

Se află de vênzare la „Institutul Tipografic":

„Idile şi balade" de *G. Coşbuc*, marele nostru poet.

Preţul unui volum fl. 1.65.

La Institutul Tipografic, Sibiin se află de vênzare:

Nuvele, de *Russu Şirianu.* Preţul unui volum este 1 fl.

A apărut în editura librăriei Carol Müller:

Poesii de *Ioan N. Roman*, un elegant volum de 230 de pagine şi se află de vênzare la Institutul Tipografic (Sibiiu) cu preţin de fl. 1.25.

La librăria „Institutului Tipografic" din Sibiiu se află următoarele cărţi:

„Despre influenţa împregiurărilor", de Panaite Zosin	„	—.55
„Copii de pe natură", de Negruzzi	„	1.65
„Doina", conf. ţinută la ateneul din Bĕrlad, de Mândrescu	„	—.28
„Homo-Sum", roman de Ebers	„	1.—
„Critice" 1867—1892, de Maiorescu. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„	4.40
„Povestile Bănatului", de Cătana	„	—.30
„Studii Critice", de Ghera. Vol. I. şi II. à 2 fl. 20 cr.	„	4.40
„Din Moldova", schiţe de Kotzebue	„	1.10
„Floarea din Firenze", de Livescu	„	—.55
„Izvoade", de Demetrescu	„	4.40

Preţul mărfurilor.

Piaţa din Sibiiu. Dela 12 Martie nou. Grâu frumos hect. fl. 5.20 până 5.80; grâu mestecat hect. fl. 4.30 până 4.90; sĕcară hect. fl. 3.40 până 3.80; orz hect. 3.80 până 4.40; ovĕs hect. fl. 2.50 până 3.—; cucuruz hect. fl. 4.60 până 5.—; mălaiu hect. fl. 4.— până 4.50; cartofi hect. fl. 1.50 până 1.70; sĕmênţă de cânepă hect. fl 4.80 până 5.—; mazĕre hect. fl. 7.— până 7.50; linte hect. 7.50 până 8.50; fasole hect. fl. 5.50 până 6.—; păsat de grâu 100 chilo fl. 13.— până 14.—; făină nr. 1 100 chilo fl. 13.—; făină nr. 2. 100 chilo fl. 12.—: făină nr. 3 100 chilo fl. 10.—; slănină 100 chilo fl. 56.— până 58.—; unsoare de porc 100 chilo fl. 54.— până 56.—; sĕu brut 100 chilo fl. 18.— până 22—; sĕu de lumini 100 chilo fl. 33.— până 34.—; umini turnate de sĕu 100 chilo fl. 38.— până 40.—; săpun 100 chilo fl. 20.— până 30.—; fên 100 chilo fl. 1.80 până 2.—; cânepă 100 chilo fl. 35.— până 36.—; lemne de foc uscate metr. cubic fl 3.— până 3.25; spirt p. 100 L. % fl. 55.— până 58.—; carne de vită chilo 50 până 60 cr.; carne de viţel chilo 44 până 50 cr.; carnea de porc chilo 46 până 50 cr.; carnea de oaie chilo — până — cr.; ouĕ 10 cu 20 până 23 cr.

Călindarul zilei.

1/13 Martie 1895.

Iulian: C v. Mţa. Eudochia.

Gregorian: Eufrosia.

Soarele: rĕsare 6.21 apune 6.00 m.

Buletin meteorologic.

Sibiiu, 13 Martie n. 12 ore dimineaţa.

Presiunea atmosf. în mm. (Mediul lunar 127.1)		Temperatura după Celsius	Maximul şi minimul de temperatură	Direcţia vêntului
Observată	Diferenţa din preziuă			
720.8	—4 2	— 5.8	+0.2 — 5 8	SO

Din ţeară 9 Martie n. 7 ore dimineaţa.

Staţiunile	Presiun. atmosf. în mm.	Temperatura Celsius	Vêntul direcţia	Vêntul tăria
Budapesta	759	— 6.8	V	1
Sătmar	760	— 3.1	SO	2
Cluj	756	— 4.2	—	—
Orşova	763	— 2.0	V	3
Arad	760	— 1.7	O	1
Panciova	760	— 5.3	NV	4

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 9 Mar. n. 1859.

Sĕmênţe	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilo dela	Preţul per 100 chilo până
Grâu						
Bănăţenesc nou	75			76		
Grâu dela Tisa „	75			76		
Grâu „ Pesta „	75			76		
Grâu de Alba-Reg. „	75			76		
„ „ Bacîca „	75			76		
Grâu ung. de Nord „	75			76		

Sĕmênţe, vechi ori noue	Soiul	Qualitatea per Hect.	Preţul per 100 chilogr. dela	Preţul per 100 chilogr. până
Sĕcară		70—72	5.40	5.45
Orz	de nutreţ	60—62	6.	6.35
„	de vinars	62—64	6.40	6.50
„	de bere	65—66	7.20	8.30
Ovĕs	—	39—41	5.90	6.30
Cucuruz (porumb)	bănăţ.	75	6.05	6.11
„	de alt soiu	75	—	—
Meiu		—	6.20	6.80
Hrişcă		—	—	—

Marfă pe termin.		Soiul	Bani per 100 chilogr.	Marfă per 100 chilogr.	
	Grâu	Sept.-Oct.	6.94		6.96
	„	Mart.-Apr.	6.51		6.56
	Cucuruz	Maiu-Iun.	6.22		6.24
	„	Iulie-Aug.	—		—
	Ovĕs	Mart.Apr.	6.05		6.07
	„	Oct.	—		—

Producte diverse		Soiul	Cursul dela	Cursul până
Preţul pe 100 chilograme.	Sĕm. de trif.	Lucernă ungurească	38.—	49.—
	„	roşie	58.—	6 .—
	Oleu de rap.	rafinat	—	—
	Uns. de porc	dela Pesta	49.—	50.—
	„	dela ţeară	—	—
	Slănină	svêntată	42.—	42.50
	„	afumată	48.—	49.—
	Sĕu		—	—
	Prune		—.	—.—
	Lictar	slavon, nou	16.—	17.—
	„	bănăţenesc	14.—	14. 0
	Miere	brută	—	—
	„	galbină străcurată	—	—
	Ceară	de Rosenau	—	—
	Spirt	brut	—	—
	„	Drojdiuţe de spirt	—	—

Cursul pieţii din Sibiiu.

Din 10 Martie n. 1895.

Hârtíe-monetă română	Cump.	9.69	vênd.	9.76
Lire turceşti	„	11.—	„	11.10
Imperiali	„	9.82	„	9.88
Ruble ruseşti	„	1.31½	„	1.32½

Bursa din Budapesta.

Din 9 Martie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ de aur ung. 4%	124.
„ ung. val. cor. 4%	99.20
Împrumutul căilor ferate ung.	127.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.50
Bonuri rurale ung.	98.—
„ „ croate slavone	98.75
Obligaţiunile desp. regaliilor	100.50
Împrumut cu premiu ung.	159.50
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	149.—
Renta de hârtíe austriacă.	106.—
„ de argint austriacă.	101.—
„ de aur austriacă.	125.75
Losurile austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1085.—
„ „ de credit ung.	—.—
„ „ „ „ austr.	—.—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. şi economii „Albina"	101.—
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.84
Napoleon-d'ori	9.84
Mărci 100 imp. germane	60.75
Londra 10 Livers sterlingi	124.40

Bursa de Viena.

Din 9 Martie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—.—
„ „ „ „ 4%	124.50
Renta ung. v. c. 4%	99.60
Împrumutul căilor ferate ung.	127.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	125.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	103.50
Bonuri rurale ung.	98.30
„ „ croate-slavone	—.—
Împrumut cu premiu ung.	163.—
Losuri pentru regularea Tisei şi Seghedin	150.—
Renta de hârtíe austriacă.	100.35
„ „ argint austriacă.	100.45
„ „ aur austriacă	125.75
Losuri austriace din 1860	—.—
Acţiunile băncii austro-ungare	1065.—
„ „ de credit ung.	505.50
„ „ de credit aust.	416.60
Argintul	—.—
Galbeni împĕrăteşti	5.84
Napoleon d'ori.	9.85
Mărci 100 imp. germane	60.85
Londra 10 Livres sterlingi	133.25

Bursa de Bucureşti.

Din 8 Feb. v. — 4 ore p. m.	Cassa.
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib)	091/2
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100½
Împrumutul municipal 5%	87¼
Scrisuri func. rurale 5%	—
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	=
„ „ 6%	102
„ „ 5%	87
Banca-Naţ. (100 lei vers. într.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vĕrs.)	420
Soc. de Asig. Naţ. (200 lei vĕrs.)	437
Soc. rom. de reasig.	118
Socr. de cou (250 lei vĕrs.)	106
Oblig. Cassei Pensiunilor	280
Agio	—
Schimb.	
Londra 3 luni	—
„ cek	—
Berlin 3 luni	—
„ cek	—
Paris 3 luni	—
„ cek	—
Viena	—
„	—
Agio	—

Pentru redacţie şi editură responsabil: **Ioan Ciontea.**

Proprietar: **T. Liviu Albini.**

Ţiglă!

furnisăm din ţiglărie cu fl. 10

din gările Versecz, Jassenova, Jám, Rakasdia, Oravicza şi Annina cu 1 fl. pentru cărat şi transport.

[990] 1—2

Jacob Kalitović şi Fii

Karlsdorf.

La scrisori rĕspundem cu toată prevenirea.

A eşit de sub tipar:

HOMO SUM.

ROMAN

DE

GEORGE EBERS.

Preţul 1 fl. sau 2 lei 50 bani.

Institutul Tipografic în Sibiiu.

Tocmai a apărut şi se află de vênzare la **librăria Institutului Tipografic în Sibiiu:**

CESTIUNEA NAŢIONALITĂŢILOR

ŞI

MODURILE SOLUŢIUNII SALE

ÎN

UNGARIA

DE

AUREL C. POPOVICI.

Preţul **50** cr v. a.

cu trimitere postală 55 cr. v. a.

În editura „Institutului tipografic“ a apărut şi se află de vêndare

Prăsirea pomilor

de

D. COMSA,

membru în comitetul central al „Reuniunii române agricole“.

Preţul unui exemplar 12 cr.

Prima bererie magh. pe **acţii** în Steinbruch.

Spre binevoitoare atenţiune!

Stimabilii nostri muşterii, cât şi p. t. consumenţii sûnt cu tot respectul rugaţi a fi cu atenţiune şi a **nu schimba marca noastră cu marca celeialalte bererii din Steinbruch.**

Atât butoaiele, cât şi sticlele noastre sûnt provĕzute cu întreaga adresă: **prima bererie magh. pe ACŢII în Steinbruch,** fiind şi dopurile sticlelor astfel înfierate.

Cu distins respect [866] 3—12

Depositul principal

al primei bererii magh. pe acţii în Steinbruch.

Sibiiu, strada Schewis nr. 3.

Prima bererie magh. pe acţii în Steinbruch.

Prima bererie magh. pe acţii în Steinbruch.

Prima bererie magh. pe **acţii** în Steinbruch.

Institutul Tipografic în Sibiiu

Strada Măcelarilor Nr. 21.

Biblioteca poporală a „TRIBUNEI“.

1. **Pădureanca.** Novelă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broş., elegant. Un exemplar cu preţul redus dela 40 cr. sau 1 leu la **30** cr. sau **60** bani.
2. **Fata Stolerului** de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
3. **Ce n'a fost şi nu va fi.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
4. **Pipĕruş Pĕtru.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
5. **Păcală şi tândală.** Anecdotă de Silvestru Moldovan. Preţul unui exemplar 3 cr. sau 6 bani.
6. **Jucării şi jocuri de copii.** De P. Ispirescu, culegĕtor-tipograf. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
7. **Teiu legănat.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
8. **Colăcăritul.** Obiceiurile ţĕranilor români la nuntă, de Benedict Viciu. Un exemplar 16 cr. sau 32 bani.
9. **Fiica a nouĕ mame.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 14 cr. sau 28 bani.
10. **Povestea lui Ignat.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 3 cr. sau 6 bani.
11. **Sfântul Nicolae.** De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
12. **Îndĕrĕtnicul.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
13. **Blăstĕm de mamă.** Legendă poporală din giurul Năsĕudului. De George Coşbuc. Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
14. **Bunica** de Bojena Němcová, tradusă din limba boemă de Prof. Dr. Urban Iarník. Un exemplar cu preţul redus dela 1 fl. sau 3 lei la **60** cr. sau **1** leu **20** bani.
15. **Vlad şi Catrina.** Poveste de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
16. **Din bĕtrâni.** Ghicituri, întrebări şi rĕspunsuri, frĕmântări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ión. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
17. **Pe pământul Turcului** de George Coşbuc. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
18. **Căldăruşa cu trei picioare.** Poveste franţozească de Eleonora Tănăsescu, după A. Genevray. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
19. **Cenuşotca.** Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
20. **Un peţitor îndĕrĕtnic.** Novelă de Björnstjerne Björnson. (1856). Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
21. **Prietenul meu Vêntură-Ţeară.** Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
22. **Scăpĕrătoarea.** Din povestile lui Andersen. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
23. **Fata Craiului din cetini.** De George Coşbuc. Un exemplar 4 cr. sau 8 bani.
24. **Strigoaica.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 20 cr. sau 40 bani.
25. **Draga mamei.** Baladă de George Coşbuc. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
26. **Taina unei vieţi.** De Björnstjerne Björnson. (1869). Un exemplar 6 cr. sau 12 bani.
27. **Vecinii.** Din fantasiile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 30 cr. sau 60 bani.
28. **Păcală în satul lui.** Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
29. **Sgârcitul.** Comedie de Molière. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
30. **Lumea proştilor.** Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
31. **Nusciu-Împĕrat.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
32. **Dina-Împĕrăteasă şi peana ei aleasă.** Poveste din popor de „Mărgineanul“. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
33. **Fulger.** Poveste în versuri de George Coşbuc. Un exemplar 5 cr. sau 10 bani.
34. **Spice de aur.** Culese de dascălul Ioan P. Lazar. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
35. **Un idil în Roşeni.** Novelă de Bret Harte. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani
36. **Baba iadului.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.
37. **Princesa fermecată.** Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
38. **Dina mărgărelelor.** Poveste în versuri de Ioan Moţa. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
39. **Doi copii.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 10 cr. sau 20 bani.
40. **O partidă în patru.** De Antonio Ghislanzoni. Un exemplar 12 cr. sau 24 bani.
41. **Posacul bun de inimă.** Comedie în 3 acte de Carlo Goldoni. Tradus de Domnişoarele Al. şi Luc. I. Romanescu. Un exemplar 25 cr. sau 50 bani.
42. **Croitorul şi cei trei feciori.** Poveste de Ioan Moţa. Un exemplar 15 cr. sau 30 bani.
43. **Mica Fadetă.** De George Sand. Un exemplar 40 cr. sau 80 bani.
44. **Rusalin pécurarul.** Poveste de Nicolae Trimbiţoniu. Un exemplar 22 cr. sau 44 bani.
45. **Roma învinsă.** Tragedie în 5 acte de Alexandru Parodi. Tradusă de I. L. Caragiali. Un exemplar 24 cr. sau 48 bani.
46. **Clara Milici.** Novelă de I. Turghenev. Traducere din limba rusă de Enea Hodoş. Un exemplar 40 cr. sau 90 b.

O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 8 cr. sau 16 bani.

Celor-ce cumpĕră un numĕr mai mare de exemplare, cu deosebire librarilor şi preste tot vêndĕtorilor, se dă rabatul cuvenit.

Diplomă de onoare. **Institut Tipografic T. L. Albini, Sibiiu.** Diplomă de onoare.

Se recomandă a executa următoarele:

EDITURA „TRIBUNEI“ ŞI A „FOII POPORULUI“.

OPURI şi BROŞURI

Placate

BILETE DE LOGODNĂ ŞI DE CUNUNIE

Carte şi epistole

Circulare şi preţ-curenturi

Note

Mare deposit

de cuverte, cerneală, recuisite de scris, ceară de pecetluit etc.

Comande din afară

se efectuesc repede.

Bilete de visită

după plac şi cerere

Mare deposit

de hârtie de scris şi concept, precum şi hârtie fină de epistole

cu plicuri în casete.

Biblioteca poporală a „Tribunei“

Diferite cărţi ştiientifice şi literare

Elegant legate sau broşurate.

Dicţionar

român-german şi german-român.

Preţuri foarte moderate.

Strada Măcelarilor 21. **Librărie românească în Sibiiu** Strada Măcelarilor 21.

Institut Tipografic T. Liviu Albini. Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.